

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGRYES TARTALMU MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözsdejében, valamint hirdetések s nyiltéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

helyben háshoz hozván:

Egész évre . . . 8 frt.

Fél évre . . . 4 " .

Negyed évre . . . 2 " .

Postára küldve:

Egész évre . . . 9 frt.—kr.

Fél évre . . . 4 " 50 kr.

Negyed évre . . . 2 " 25 kr.

Néplátóknak helyben:

Egész évre . . . 6 frt.—kr.

Fél évre . . . 3 " " .

Negyed évre . . . 1 " 50 " .

Néplátóknak vidéken:

Egész évre . . . 7 frt.—kr.

Fél évre . . . 3 " 50 " .

Negyed évre . . . 1 " 75 " .

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:

Sólet- s esendes utca sarkán, Hofeneder-féle házban, hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is küldendők.

Bérmatlan levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatkak vissza.

Szerkesztővel érkezhetni:

d. e. 11 órától 12-ig és d. n. 3-tól 5 óráig.

Pest, május 5.

Gróf Széchényi Pál miniszter és a kiállítási elnökök mint József főherceg vendégei.

Tegnap este József főherceg neje Klotild főhercegnő és leányai, valamint Coburg-Gótha herceg és neje kíséretében estebédet rendezett, Dobos vendéglőjében a kiállítási területen, melyen — a „Pester Correspondenz” tudósítása szerint — mint meghívottak részt vettek gróf Széchényi Pál keresk. és földm. miniszter és a kiállítási elnökei: Matlekovics államtitkár és gróf Zichy Jonó. A gépcsnak megsejmlése után a főherceg a Dobos-féle vendéglőbe ment taláikára Coburg főherceghez és ppen azán az oldalon, hol a magas vendégek étkezének, a rozs szerkezetű tető miatt a viharos időjárás közben esernyő alatt kelle a magánteremben étkezni, úgy hogy általános kívánsággá vált az illetők részéről, hogy ennél mint a többi épületnél a tapasztaltak után a nyári esőzések ellenében mahamarább javító intézkedések eszközöltesseken. hogy a kiállítást látogató közönség és a kiállított tárgyak esős idő esetén megvédve legyenek. Az esernyő dacára is a főhercegnők ruhái nedvessé lettek és az ételek egy része is élvezhetetlenné vált. E kelemetlen incidens azonban nem zavarta meg a főherceg családi kedélyiségét, sőt kílátásba helyezte, hogy ezental gyakorta fogja egész napra családijával felkereseni a kiállítást.

Gróf Foucher de Careil nagykövét látogatója a kiállításban.

Gróf Foucher de Careil francia nagykövét Wágner László tanárral, valamint tegnap ugy ma is meglátogató a kiállítást, és — mint a „Correspondance de Pesth” írja — behatárol szemlélté meg a magyar és nemzetközi gépcsnarkot, valamint a Ganz gyár kiállítást, és csatlakozott fejéze ki a fölött, hogy a műgépek és mezőgazdasági gépek előállításában Magyarország mily előnyös haladást mutatott be. S nemcsak azt látta ebben, hogy a gép-alkotásban, hanem azt is, hogy a bevittet illetéleg is sokkal függetlenebb Magyarország mint volt és mint azt ő maga és Franciaország szakértői eddig vélték. Amint Foucher de Careil gróf Albert főherceg utépítő és javító gépeit, továbbá a Ganz-féle gyárnak vasuti használatra készített gyártmányait s a villamos készüléket megtekinté, melyekkel az egész kiállítási terület megvilágítatik, részletes ismertetést kért és ezek után csodálkozását fejezte ki a fölött, hogy oly rövid idő alatt a francia és angol gyárosok a magyar iparosokban oly hatalmas versenytársat bírnak. A gróf megjegyzé, hogy ezen honi gépgyártás és ennek használata által e szép országának még mindig nem eléggé ismeretes természetes gazdasága behatóbban és jobban leszen értékesítve. A grófot ezenkívül az erdészeti pavillon tetszett, melyben Bedő Albert főhercegnak berendezést méltatta dicséretére, mondván, hogy az erdészet terén nagyon észlelhető a kitünő szakemberek felügyelete alatt a rendszeres haladás és fejlődés. A közlekedésiügyi miniszterium és a magyar állam vasutak pavilonjában Robitzek Sándor magyar államvasuti felügyelő kalauzólása mellett tekinté meg az érdekes kiállítást, és kijelenté, hogy ily tö-

kéletes vasuti kiállítást még soha sehol sem látott. A nemzetközi szakosztályban Albrecht főherceg újabb szerkezetű gőzgépei érdekelték leginkább, melyek mint mondá hivatalva vannak a magyar mezőgazdaság reformálmái, még pedig rövid idő alatt; az ő kifejezése szerint: „cest le clou de l'exposition”, vagyis: „egyik sarkköve a kiállításnak”. A gróf ma délután elutazása előtt megígérte, hogy a nyár folyamán ismételen a fog jönni a kiállításra s meg fogja látogatni azon alkalmal a mezőhegyi vagy kisbéri állami méntelepet s a főváros közepében levő valamely naggyobb magányuradalmat. Foucher de Careil gróf nagykövét a francia földmívelésiügyi miniszterium államtitkárával Tisseraud E.-vel réggib idő óta össekötetésben álló Wágner László tanárt már megérkezése előtt felkérte, hogy a kiállítás megtekintése közben, kiváló szakismeretével kalauzolja és támogassa, hogy aránylag rövid idő alatt is szakértői szempontból tanulmányozhassa a kiállítást legfontosabb részét. Felkérte ezuttal Wágner László tanárt, hogy tudassa Keleti Károly miniszteri tanácsossal s Körösiével a statisztikai hivatal igazgatójával, hogy a napokban megérkezők hozzájuk a junius hónapban Párisban megnyitandó nemzetközi statisztikai kongresszusra szóló meghívás.

József főherceg a mezőgazdasági gépcsnarkban.

József főherceg és báró Nyári fődvnyester ma délelőt 9 órától 11-ig szemlélté meg a mezőgazdasági gépcsnarkot, kalauzolatva Meliveczky Ede gépészmérnök és Gertner Győző segédmérnök által. A hazai mezőgazdasági gépcsnarkot és az egységek által kiállított tárgyakat — a „Pester Correspondenz” értesítése szerint — igen tüzetesen szemlélté meg. I ső sorban Brogje József trieu jeit, Róck István gőzgépeit, a hol megjegyezte, hogy saját bírtokán szintén Róck gépei műkednek, a melyeknek rendes és nyugodt járásáról igen dicsérelő nyilatkozott. Ugyanitt a finom dohánnyavó gép költötte fel figyelmét, mely Hartmann József esztergpadjainak tiszta munkája; továbbá Vörner és társaink vízi kerekre, nemkülömben ezeknek nyomda-gépei különösen érdekelték. Azután megsejmléte Láng Lajos gőzgépet és Ganz és társa electro-dinamikus telepet. Itt felvilágosítást kért, hogy mikénnelvilágított meg a kiállítási terület és a berendezést és hájstást magyarázatta a vezető mérnökkel. Ezután Speltenhofer Frigyes és fia gőszivattyút nézte meg tüzetésen, s a melyre ő elismerően nyilatkozott, továbbéve Reichel és Heisler rézmunkait tekintette meg, az ezekkel szemben álló rézmunkák, melyek Fabriczius testvérek közösvári kiállították mint vidéki munkák tisztaságát által felülmúlták Ő fensége várakozását, Höcke testvérek szabadalmazott kajanáját szintén megsejmléte és közelebből megmagyaráztatván magának, annak előnyéről elismerőleg nyilatkozott. A Schick gépipítő részvényiársaság kiállítása mellett elmenvén, annak nagy kiterjedése és változatossága figyelmét különösen felkelté. Gutjárt és Müllernél az első magyar légszusz motorokat szemlélté meg, a hol a kiállítóknak személyesen fejezé ki örömet a fölött, hogy ezeket

a gépeket, a melyeket két évvel ezelőt Magyarországon, mint hazai gyártmányt nem kaphatta meg, most a kiállításon előtalálta. Kachelmann Károly vichneyi kiállítónál meg nézte a bánya és furó gépeket és Kachelmannnak, kinek gépgyártár egyszér személyesen megtekinté, a fölötti örömet nyilvánítá Ő fensége, hogy gyártmányai nem csupán a hazában, hanem a külföldön is igen kereset tek és naggyobb bányatelepeknél használalban vannak. Havas Mihály nyitrai gazdasági gépképzőműhely által tüzetésen megmagyaráztatta magának a sorvetőkör tetti nyitást. Havas Sándor budapesti gyárosnak speciális gyártmányait, úgy mint a láncokat és horgokat tüzetésen megsejmléte és azok készítése módjáról magának kimerítő magyarázatot adott. Schember és fia mérlegelőnél a kiállítóknak képviselője által felkérte, hogy magát megmérte és kiltit, hogy sulya 79.8 kilogramm; mire Ő fensége azt válaszolá, hogy otthon mérve ingben és gatyában 71 kilogrammot nyom, „mert tudom, — mondá — hogy mennyit nyom az öltözetem és felszerelése”. It Nyári báró is megmérte magát, nem volt megeledeve a felölt sulyal, mire Ő fensége megjegyezte hogy sokkal könnyebb a kardja mint az övé (i. i. Ő fensége). A kiállító képviselője megmagyarázta itt a gépek szerkezetének előnyeit, melyek Ő fenségeknak nagyon tetszettek. Fuchsnál Ő fensége báró Nyárral tréfalkozva kérdezte, hogy a mérlegen álló kítömött tehén jól viseli e magát és nem bög-e? Fuchs mérlegelőről is azt mondá, hogy „ugy látszik alkalmasak a gyakorlati használatára. Kühne Ede (Mosony) kiállításánál a gyár fejlődését feltüntető képeket szemléte meg (1856-tól 1874-ig, illetve 1885-ig). Az összes gyártmányait, különösen pedig sorhivatkozó gépeiről (Reihenössemaschine) dicsérelő nyilatkozott. Inne észrevesen a fecskendőket és szivattyukat egyesesen azok felé tartott, megtekintvén a Geithner és Rauch által kiállított fecskendőket. Rövid ittúdozás után a Walsler Ferenc által kiállított szivattyukhoz ment, hol a saját utasításai és tapasztalatai alapján rekonstruált és szerkesztet szivattyút kereste, mely mindjárt szemébe tűnvén, kísérőinek alapos és kimerítő magyarázatot volt kegyes adni és megérteni annak kézzel fogható előnyeit. Más egy szivattyukon történt újításokat és változtatásokat, azoknak előnyeit vagy hátrányait szintén Ő fensége magyarázta meg mint szakavatott Cicerone kísérőnek. Ennek közelebben Eisele József improzasi kajanáj és rézmunkái keltették fel figyelmét és azoknak hol és mikénnel alkalmazásáról adott magának felvilágosításokat. A kádár munkáéhoz monvén Ő fensége, megeledeését fejezte ki a szép hordók fölött. Egyesek értelméről kérdőzősködvén, ezen ipárnak jelentőségét Magyarországban kiemelte.

A Vlasikalts-féle rablógyilkosság.

— Vádhatalozat: —
Ő Fensége a király nevében a zombori kir. törvényeszk mint büntető bíróság az 1885. évi április hó 11. napján tartott nyilvános ülésben gyilkosság és rablás büntetésével vádolt Vlasikalts János és Simrák szül. Juhász Zsófia — ezenfelül magánlak sértés büntetése és könnyű testi sértés vét-

sége miatt vádolt Vlasikalts János elleni bünygében, a befejezett bünyvi vizsgálat alapján a kir. ügyészek f. évi március hó 21. napján 828. sz. a kelt indítványá folytán következő határozatot hozott:

Vádolt Vlasikalts János és Simrák szül. Juhász Zsófia vizsgálati fogásúgok fenntartása mellett a Gradinaec Péteron elkövetett, a btkv. 278. §-ába körülírt rablás büntetéség — a 344. §-ába körülírt rablás büntetéség miatt a btkv. 70. §-a alapján mint közvetlen tettesek; ezen felül Vlasikalts János a Steyer Ferencz sereglőre elkövetett, a btk. 330. §-ába ütköző magánlakésértés büntetése, végre a Fabrik Emma sereglőre elkövetett a btkv. 301. §-ába ütköző könnyű testi sértés vétsége miatt vád alá helyeztetek.

Minck folytán ezen bünygében megtartandó végvárgyalásra határozta 1885. évi május hó 12. napjának délelőt 9 óráig a meghallgázaban lévő törvényeszk tárgyalási teremben kiltuztat.

Mely határozatra fogva levő vádlottak előállítatni rendeltettek, vádlottak védő választásai jogaikról kitanitattván, Vlasikalts János védőtől Popovics Döme zombori ügyvéd jelenté be védőtől, ellenben Simrák szül. Juhász Zsófia ebbeli joggal elni nem ohajván, részere hivatalból védőtől Kozma László zombori ügyvéd kirendelték.

Ezen végvárgyaláshoz a kir. ügyész indítványához kepest Gradinaec Kovácsics Persza, Gradinaec Vukadin, Gradinaec Radla, Gradinaec Szima, Sacsanszki Péter (hibásan Szava), Gradinaec Koszta, Masirevics Gyúra, Sipos Gyulinaec József, Lutkies Gavra, Gradinaec Gyúra, Raczics Iszák, Vrgov Mita, Galatni Péter, Czervenkovics György, Kieckert Fabján Sebostyén, Mamirovics Platon, Maczitz Pál, Fritz József, Jankovics István, Juhász Julia, Nagy Szava, Steyer Ferencz, Steyer Ferencz, Fabrik Emma, Markusz Boldizsár, Steyer Justina, Gubatovics Maria és Zuban Dezzó (hibásan Juhász) megideztetni rendeltettek.

Ismeretlen tartózkodású Ruszka Maria a rendőri közlönyben kibocsátandó felhívással megideztetni rendeltetik.

Miról a kir. ügyész jelen határozat készítésével értesítettik.

Indokok: —
Gradinaec Péter volt zombori lakos (több társával névszerint Sacranszki Péter, Sipos Jozca, Gradinaec Gyúra, Momirow Gyúra, Lutkies Gavra és Vrgov Mitával 1884. évi július 7-én a városmárti vásárról, hol marhabevásárlás végett járt, esti időben Zomborba hazakerkezvén, most nevezettek társaságában Gradinaec Koszta koresmájába ment, honnét néhány pohár bor megívása után felítatán egyedül eltávozott, újít a piac felé vevél, melynek közepében Galatin Péterrel találkozott. — Ezen időtől fogva nyomaalanul eltűnt.

Az eltűnt néje Gradinaec Kovácsics Persza részéről történt feljelentés folytán a bünyvi nyomozás föleg azon indok alapján tettezt folytatamta, mert megállapítva lón, hogy Gradinaec Péter a városmárti vásárra történt elindulásakor 650 ft készpénzt vitt magával és ottan marhákat nem vásárolt, az említtet pttársaságokban Zomborba való visszatérése alkalmával nála lennie kellett és minthogy a pénzzel együtt tűnt el, alapos gyanú kellett arra nevez, hogy Gradinaec Péternek rejtélyes eltűnése, valamely bídnos cselekmény elkövetésével — összefüggesben kell állni.

A minden irányban eszköltözött nyomozás 1884. évi október 30-ig eredményt nélkül maradt. A most mondott napon Czervenki lakos. A most mondott napon Czervenki György zombori lakos a kir. törvényeszk vizsgálati bírójánál jelentkezt, jelentést tett az 566. sz. a Bánát nevű külvárosban levő iránt, hogy a Bánát nevű rendszertörzsi börtölyfőzet tulajdonosoknak szokott kiadni — a november 1-én behurcolandó

gőzmozgonyait és gőzcséplőgépeit

örölmalmait, valamint minden egyéb gazdasági gépeit és eszközeit jelentékenyen leszállított árak mellett.

A legújabb és kitünően javított Marshall-féle gőzmozgonyok és cséplőgépek a budapesti országos kiállítás nemzetközi géposzlokáiban, a III. csoportban vannak kiállítva.

Amerikába,

legzélszerűbb, legolesóbban
Reif Arnold utján

Bécs I. Pestalozzi-utca 1. sz. e ban a legrégibb cég.
Tudósítás s prospektus díjtalanul.

Számos és tartós gyógyeredmény.
Tüdőbajnál, sápkor- és vérszegénységénél,

suberculosisnál (tüdővész) az első stadiumban, makacs és idült tüdőburultnál, mindent nemű köhögésnél, ziháló köhögésnél, rekeditésnél, rövid légzésnél, elnyálkásodásnál továbbá súlylél, rhachitis-gyengeség és fel lábbadásnál, mely a Herbabny Gyula gyógy-szerész által Bécsben előállított

alphosphorsavas mész-vas-szörpével
előretett, bebizonyította, hogy ezen készítmény mint első rendű gyógyszer ajánlható az állorolt betegségek ellen. Orvosiilag megállapított hatások: Jó étvágy, csöndes átlom, a vér és csontképződés emelkedése, a köhögés csillapítása, a nyálka feloldása, a köhögési inger, az éjjeli izzadás, a kimerültség elmúlása, általános testi erősödés, gyógyulás a tuberculosis fokozatos chibítése által.

Ellismerő irat.
HERBABNY GYULA gyógyszerész urnak Bécsben.

Fülkéretlenül bizonyítom önnek ezen-nel legnagyobb örömmel, hogy az ön alphosphorsavas mész-vasszörpét, könnyen assimiláló tulajdonságánál s kitünő hatásánál fogva, nevezetesen azokban a gyermekgyógyászati ban s ott a hol az elsőlydi élet nyelvék elemelése szükséges, nemcsak használom, de minden más vas készítmény hely-be teszem. Elbeieinit 1884. jun. 17.

KUNZ J., gyak. orvos.

Egy barátom a ki már hosszabb idő óta melbeteg, s akinek elbeszéltem, hogy hasonló betegségben szenvedtem s emgem az ön kitünő mész vaszörpé teljesen helyreállított, megkért hogy számára 6 üveggel utánvét mellett e kitünő orvosságból hozassak.
Triebedorf, 1874. máj. 30.

KNIRSCH ALAJOS.

Kérem önt ismét 5 üveggel az ön kitünő mész-vasszörpéből utánvét mellett küldeni meg kell önnek vallani, hogy ezen gyógyszer valóban kitünő jogalokat tesz minthogy a köhögés már teljesen beszüntetve s az éjjeli izzadás teljesen eltávolítva van. St. Eged Neuwald m. 1883. márc. 31-en. GRUBER J., szobafestő.

Egy üveg ára 1 lit 25 kr., postán csomagolásért 20 krral több.

Központi szállítási raktár a vidék számára. Bécsben Apoth. „zu Barmherzigkeit“ Herbabny Gyula, Neubau, Kaiserstrasse 90
Első raktár Magyarország számára Bp-ten Török Jozsef gyógyszerésznél király-utca 12

Továbbá raktárak a következő uraknál. Eszék I. C. Dienes. Pécsétt Kovács M. N. Beskerek Mendez E. Lugos. Vértés L. Pétervárad Deodatto. Szeged Kovács, Barsay C. Temesvár Tarczay B. Zahner O. Steiner F. Wersetz Müller O.

ECKERT PÁL

építészeti- és divatárubádagos műhelye Zomborban, fő-utcán.

Ajánlja üllő- és furoó-kádjaít, fej- és szoba-douche-apparatusait, hűtő-kádak, vizes-kánnak, vízdézsák, és vízmerítőket, emállított és márványozott kánnak, korsók, laivoirok és konyhaszeréket.

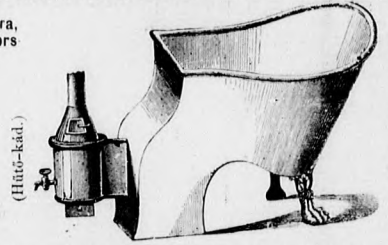
A legelőkelőbb szerkezetű **matador kávémasinákat** non plus ultra, fölöntő kávégépek, gyors forraló és spiritusz gyors főzőit stb. stb.

(Kávé-matador)

(Virág-öntöz)

(Hűtő-kád)

Ajánlja továbbá a legújabb sütő és fagyalt-formák, kávészelenczék, kávémalomok, befőző-fazokak és kenyérkos rakat. Kerti és virágöntözőit és viráglartóit, valamint mindennemű árnyékszék apparatusait vízmosással és anélkül stb. stb.

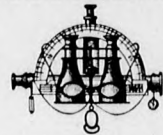
Czvetkovits Koszta

Zomborban szerb templom-utca, a szerb templom épületében.
10-3
Ajánlja folyton érkező friss

mársziusi és korona palack-serét,

mely ez eddig Zomborban árusított söröket úgy frissesség, mint ínom aromájával nagyban fölülmúlja, s rövid idő óta is igen nagy elterjedésnek örvend. Ezenkívül a kor igényemnek minden tekintetben megfelelő fűszerkereskedésben a legjobb minőségű fűszerek kaphatók, nevezetesen a legelső gyárakból nyert **csukor-, kávé-, fűszer-, anyag- és festék-neműket**, melyek a legolesóbb árakon kaphatók.

Vásári jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a vásár alkalmával itt Zomborban vásártéri sátramban, Felcione Gusztáv kereskedésével szemközt

dusan berendezett látszerészeti termet

állítottam fel.
Raktáron tartok nagy választékban szemüveget, zwickereket, lorgnet-tákat, hegyi kristályból és fint-üvegből, ugy szintén szemkimelő üvegeket köcsönveggyületből, füstös, szembajosoknak; színházi, mezei és vadászati látóeszköveket, légsúlymérőt, hőmérőt, nézőlencsét (Lupen), görösöveket, vízi-mértékeket, valamint mindenféle folyadék-mérőket. párisi különlegességek u. m. stereoskopok s a hozzá tartozó nagyválasztékú svájci látványképek stb. — Továbbá bátorkodom figyelmeztetni, hogy a birtokomban levő szem-próba készülékkel (Optometer) azon kellemes helyzetben vagyok miszerint a szem látéretjét megvizsgálhatom és a szerint a szemhez szükségesített üveget pontosan meghatározni képes vagyok.

Elvállalok mindenféle az optikai szakmába vágó javításokat, melyet személyesen eszközök.

Igen tisztelt vevőim, nemkülönben a nagyérdemű közönség eddig nyert bizalmát továbbra is kerve maradtam teljes tisztelettel

Kellner Márton
látyszerész Szeged, hid-utca 6.

RUSTON PROCTOR és TÁRSA

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám
ajánlják világhírű és mindenütt a legelső díjakkal kitüntetett

10-4

gőzmozgonyait

fa- és széntüzelésre,

szalmatüzelő-

gőzmozgonyait

gőzcséplőgépeiket

legtökéletesebb szerkezetben

és legújabb

lényeges javításokkal

ellátva,

leszállított árakon és a legelfogadhatóbb fizetési feltételek mellett.

Továbbá: járgány-cséplőkeszleteket, malomokat, valamint mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.